

اوقات

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه نامه ۱۳۸ |

من یک خادمیارم

اولین قرار عاشقی

زهره مهانی منش، نگارگر مذهبی:

دوست دارم آثارم را وقف امام رضا علیه السلام کنم

داروسازی ثامن، شبانه‌روزی سرم تولید می‌کند

مدافعان سلامت

در خاکریز دوم

ادب‌الحسین

استفاده هنرمندانه از آرایه‌ها

مروری بر زندگانی شیخ طوسی

مجتهدی که مرجعیت

همه مجتهدان را داشت

خبر امروز

فراخوان جهانی جشنواره کتاب سال رضوی

دبیر اجرایی سیزدهمین جشنواره بین‌المللی انتخاب کتاب سال رضوی از ارسال ۱۷ هزار و ۸۸۰ فراخوان این جشنواره به سراسر دنیا به زبان‌های مختلف خبر داد.

مهدی قیصری‌نیک گفت: ۱۳ هزار و ۶۷۱ فراخوان برای مخاطبان مسلمان و مسیحی به زبان‌های اسپانیولی، اردو، فرانسوی، آذری، روسی، آلمانی و همچنین مؤسسات اسپانیولی و آمریکایی و ۴ هزار و ۲۰۹ فراخوان هم برای مشتریان عرب‌زبان ارسال شده است.

وی افزود: ارسال فراخوان به مراکز اسلامی و فعالان حوزه فرهنگ اسلامی کشورهای مختلف با همکاری نمایندگان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی خراسان رضوی و بخش امور بین‌الملل دبیرخانه این جشنواره و از طریق رایزن‌های فرهنگی و خانه‌های فرهنگی ایران در خارج از کشور صورت گرفت.

وی در بخش دیگری از سخنان خود مهلت ارسال آثار را ۱۵ اردیبهشت سال ۱۴۰۱ اعلام کرد و گفت: ناشران و نویسندگان می‌توانند آثار منتشر شده خود در سال ۹۹ و سال جاری را به دبیرخانه جشنواره واقع در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی ارسال کنند.

مراسم اختتامیه این جشنواره، همزمان با دهه کرامت، در سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی برگزار می‌شود. نویسندگان، ناشران و فعالان حوزه رضوی، می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر از جزئیات و محورهای جشنواره به سایت جشنواره به نشانی library.aqr.ir/ketabsal مراجعه کنند.

فیمکت زندگی

می‌شنود این بانگ را الا که صاحب حالتی

مجید تربت زاده | امروز، معمای

ربودن «امام موسی صدر»، ۴۳ سالگی‌اش تمام می‌شود و از فردا وارد چهل و چهارمین سال این معما می‌شویم. ۴۳ سال می‌شود، حدود ۱۶ هزار و ۶۹۵ روز. و در همه این مدت، از تمام جزئیات معمای ناپدید شدن و ربودن امام موسی صدر، فقط می‌شود درباره یک نکته با اطمینان و قطعیت سخن گفت: قذافی عامل ربایش بوده است! یعنی بقیه جزئیات این معمای بزرگ قرن بیستم هنوز هم در هاله‌ای از ابهام است و حتی کسی نمی‌تواند با اطمینان و دقیق بگوید هدف قذافی از این کار چه بوده است؟ این مسئله شاید نشان‌دهنده این واقعیت باشد که امام موسی صدر حتی اگر دیگر زنده نباشد اما مرام فکری و اندیشه‌هایش چه در بُعد سیاسی و چه در حوزه اندیشه، حتی ۴۳ سال بعد هنوز زنده و پویاست و علاقه‌مندان خودش را دارد.

■ **ایران - لبنان**

می‌دانیم که مرجع و رهبر شیعیان لبنان بود، اما ایرانی و زاده ۱۳۰۷ در شهر قم. پدرش - آیت‌الله سید صدرالدین صدر- همان مرجعی است که بعدها جانشین آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری، پایه‌گذار حوزه علمیه قم شد. از ۱۵ سالگی به حوزه علمیه قم رفت و دروس سطح، خارج و فلسفه را نزد بزرگ‌ترین استادان و عالمان آن روزگار قم و نجف گذراند. از دوستان و هم‌دوره‌های تحصیلی او می‌شود از آیت‌الله سیدموسی شبیری زنجانی، شهید بهشتی، موسوی اردبیلی، مکارم شیرازی و... نام برد. در کنار دروس حوزوی در دبیرستان‌های آن زمان هم درس خواند و سال ۱۳۲۹ به عنوان نخستین دانشجوی روحانی رشته «حقوق اقتصادی» وارد دانشگاه تهران و سه سال بعد دانش‌آموخته شد. در ایران از سوی علامه طباطبایی مسئولیت نظارت بر نشریه «انجمن تعلیمات دینی» به او واگذار شده بود. وقتی هم برای تحصیل به حوزه علمیه نجف رفت به عضویت هیئت امنای جمعیت «منتدی النشر» درآمد و پس از بازگشت به قم ضمن اداره یکی از مدارس ملی این شهر، سردبیری مجله تازه تأسیس «مکتب اسلام» را عهده‌دار شد. در آخرین سال حضور در قم، طرح بزرگ اصلاح نظام آموزشی حوزه‌های علمیه را با همفکری شهید بهشتی و آیت‌الله مکارم شیرازی به اجرا گذاشت.

■ **معما همچنان باقی است**

در سال‌های اخیر و پس از سقوط قذافی در لیبی، ماجرای شهادت یا زنده بودن امام موسی صدر بار

معمای ربودن رهبر سابق شیعیان لبنان حل شدنی نیست

امام موسی صدر زنده است!

دیگر در رسانه‌های جهان داغ شد. اما همچون داغ شدن‌های سابق، هیچ‌وقت ماجرا به نتیجه روشنی ختم نشد. همه هیئت‌های سیاسی، کمیته‌های تحقیق و بررسی، رفت‌وآمدها، تلاش‌های دیپلماتیک و غیردیپلماتیک و پیگیری‌های خانواده‌اش اگرچه به نقل قول‌ها و شواهدی درباره دیده شدن امام موسی صدر در زندان‌های لیبی انجامید، اما هیچ‌کدام آن‌ها نتوانستند کوچک‌ترین نشان محکم و عینی از زنده بودن رهبر شیعیان لبنان پیدا کنند. البته همه این‌ها در حالی بود که هنوز هیچ سند و مدرکی حتی غیرمعتبر و ضعیف هم که بتواند شهادت ایشان را تأیید کند پیدا نشده است. آزمایش‌های علمی هم نشان دادند باقیای پیکری که برخی مقام‌های حکومت سابق لیبی به عنوان باقیمانده اعضای بدن امام موسی صدر ارائه کردند، در واقع مربوط به جسد وزیر خارجه لیبی در زمان قذافی بوده است.

■ **حقایق تازه‌ای وجود دارد؟**

در خبرها و گزارش‌های سه یا چهار سال اخیر هم اگر جست‌وجو کنید اغلب به مطالب مشابهی می‌رسید که هر ساله در سالگرد ربایش امام موسی صدر منتشر شده است. مثلاً شما با جست‌وجوی عبارت «جزئیات تازه از پرونده ربودن امام موسی صدر»

از ۱۵ سالگی به حوزه علمیه قم رفت و دروس سطح، خارج و فلسفه را نزد بزرگ‌ترین استادان و عالمان آن روزگار قم و نجف گذراند.

گزارشگر

درباره امام موسی صدر، زندگی و اندیشه‌هایش

به بهانه سالگرد ربوده شدن

پیشگام

گفت‌وگو و مقاومت

نگاشتن از تفکر و راه و روش امام موسی صدر در سالروز ربوده شدن او امر دشواری است، چرا که اساساً سخن گفتن از شخصیت‌هایی که در تغییر مسیر تاریخ نقش ایفا کرده‌اند آسان نیست.جامعه ایران و محافل فکری و رسانه‌ای کشور افزون بر دو دهه است که اعتنای ویژه و در خور تحسینی به اندیشه و عمل امام موسی صدر داشته و در حالی که پیش از آن نام وی کمتر برای نسل‌های جدید آشنا بود؛ نیاز و عطش جوانان و اقشار تحصیلکرده به الگوهای دینی تازه، شخصیت امام موسی صدر را به متن و کانون توجه بسیاری از علاقه‌مندان به اندیشه دینی معاصر آورد.این مسئله حکایت از وجود عناصری پویا و متناسب با مقتضیات زمان و مکان در تفکر دینی و رفتار اجتماعی امام موسی صدر دارد که وجود او را به منبعی الهام‌بخش تبدیل کرده و تا به امروز مرجع و معیار بخش مهمی از اندیشمندان و فعالان ایرانی است.دیدگاه‌ها و اقدامات او سرشار از تعالیم زندگی‌ساز و جامعه‌ساز است که از سرمایه‌های فکری و اجتماعی جهان اسلام و تشیح به شمار می‌رود و بدون خوانش و آگاهی از آن‌ها درک مسیر طی شده بیداری ملل مسلمان و میزان پیشرفت‌ها یا عقب‌ماندگی‌ها به‌راحتی میسر نیست.با قاطعیت می‌توان گفت امام موسی صدر یکی از قله‌های حرکت بیداری اسلامی در یک قرن اخیر است.

او این بیداری را بر نهضت احیای فکر دینی که خود میراثدار آن بود بنا نهاد و راه چهره‌هایی چون سیدجمال‌الدین اسدآبادی، محمد عبده، عبدالرحمن کواکبی، سید محسن امین و علامه شرف‌الدین را به روشنی تکامل بخشید و ارتقا داد.نقطه عزیمت امام موسی صدر قطعاً دین و احیای آن با هدف سعادت‌بخشی به زندگی...

خطبه

شرح سخنرانی امام حسین(ع) در منا(۸)

عذابی در انتظار ساکتان

حجت‌الاسلام جمال‌زاده | خداوند با هیچ کس عهد نیسته که مشمول عذابش نشود. اگر کسی در برابر فرامین الهی خطایی انجام دهد، عذاب الهی شاملش می‌شود. در این میان مجازات کسانی که از علم بیشتری برخوردار بوده‌اند و مرتکب خطا و گناه شده‌اند، بیشتر و سنگین‌تر است. تا جایی که رسول خدا فرموده است: «اهل جهنم از بوی تعفن عالمی که به علم خود عمل نکرده، در عذاب‌اند».

امام حسین(ع) در سرزمین منا به علمایی که به سخنانش گوش فرا می‌دهند، می‌گوید: «برای شما که انتظار بهشت و همنشینی با پیامبر از خدا دارید بیمناکم که خشم و عذابش را بر شما فرود آورد؛ زیرا شما در سایه کرامت الهی به این منزلت بلند دست یافته‌اید ولی بندگان خوب خدا و اهل معرفت را احترام نمی‌کنید؛ با اینکه شما به خاطر خدا میان بندگانش مورد احترام هستید».

گناه دیگری که علمای آن دوران مرتکب بودند و عذاب سنگینی برایشان به ارمغان داشت این بود که در برابر زیر پا گذاشته شدن احکام الهی بی‌تفاوت بودند؛ ولی اگر عهد و پیمان خودشان یا پدرانشان نقض می‌شد با شدت آن را پیگیری می‌کردند. امام حسین(ع) وضعیت آن‌ها را این چنین گزارش می‌کند: «همچنین بر شما بیمناکم که با چشم خود می‌بینید قوانین و پیمان‌های الهی زیر پا گذاشته می‌شود، اما شما اصلاً نگران نیستید. در حالی که برای نقض برخی از تعهدات پدرانتان پریشان خاطر می‌شوید».

وظیفه عالم، پاسداری از حدود دین خدا و احکام الهی است نه اینکه به نام دین برای خود به دنبال جایگاه‌سازی و اعتبارتراشی باشد و در برابر نقض احکام الهی در جامعه ساکت باشد. قرآن کریم یکی از مهم‌ترین وظایف علما و دانشمندان را مبارزه با فساد و نقض احکام الهی در جامعه اعلام می‌کند: «قُلُّوْا كَاْنَ مِنَ الْقُرُوْنِ مَنْ قَبْلِكُمْ اَوَّلُوْا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْاَرْضِ اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّنْ اَنْجَبْنَا مِنْهُمْ؛ پس چرا از نسل‌های پیش از شما عالمانی نبودند که [مردم را] از فساد در زمین باز دارند جز اندکی از کسانی که از میان آنان نجاتشان دادیم».

امام حسین(ع) نیز با نقل روایتی از جد بزرگوارش گناه بی‌تفاوتی و سکوت در برابر مفساد حاکمان و ظالمان را برابر با گناه همان حاکم مفسد و ظالم معرفی می‌کند و می‌گوید خداوند چنین فردی را همچون همان ظالم و مفسد مجازات می‌کند... ای مردم! رسول خدا فرمود هر کس حاکم ستمگری را ببیند که حرام‌های الهی را حلال می‌شمارد، عهد الهی را نقض می‌کند، با سنت رسول الله مخالف است و در میان مردم به ظلم و تعدی عمل می‌کند ولی با قول و فعل خود با آن حاکم برخورد نکند، شایسته است که خداوند چنین فردی را به جایگاه آن حاکم ستمگر در آتش وارد کند.

برسد.

و حتماً حتماً شکل طرز فکر فامیلمان هم نیست که از مریخ آمده انگار. که بی‌ذره‌ای احساس تکلیف می‌گوید یک تولد جمع و جور گرفته‌ام برای نواهم... به‌خدا روا نیست که بچه دلش بشکند و اضافه‌هم می‌کند ان‌شاءالله که کرونا به ما کاری ندارد!

مکتب‌فکر می‌کند اجتماع خوشبخت، آن جهانی است که آدمیزادهایش مکلف‌اند. بالغ‌های عاقل مکلف.

پی نوشت:هر کس در روز قیامت در گرو اعمال خویش است.(سوره مدثر، آیه ۳۸)

شکل آش‌فروشی سر چهارراه هم نیست. قُرُق کلی جوان که توی این اوایلای کرونایی، هم پیاله پیاله آش سر می‌کشند و هم سیگارشان را آتش می‌کنند.

حتماً شکل تعریف همکار نازنینم هم نیست که با دبدبه و کبکبه از عملیات اختفا می‌گوید. از کاسه لب پَر شده مادربزرگش که قایمیش کرده ته‌های کابینت تا آب‌ها به‌خیالش از آسیاب‌بیفتد.

شکل خواهر همسایه‌مان هم نیست که دختر سرفه‌کنش را آورده خانه خاله بینوایش. که گویا برود به باقی اسباب‌کشی منزل جدید

طبق روال، امروز هم تشریف آورده و هی این پا و آن پا و منتظر، زل زده به دهانم. جواب می‌خواهد. من طفلک هم پشت دو ماسک چکاره می‌توانم باشم جز سؤال پیچ شده‌ای که محکوم است به اعتراف؟

پس اعتراف می‌کنم آن جامعه، حتماً شکل این بیمارستانی نیست که رفت‌هایم برای تزریق مسکن سنگ کلیه. تنها مرکز تخصصی عفونی که خدا می‌داند شتر با بارش گم می‌شود اینجا. بس که شلوغ و وانفاساست، آن وقت عده‌ای بعد دو سال هنوز ماسکشان روی چانه است و چفت هم نشسته‌اند به درد دل!

